

PhDr. Jan Kilián, Ph.D.
Katedra historie FPE ZČU v Plzni

Posudek oponenta na bakalářskou práci
Radim Žáček
Otázka znesvěcení hostie Židy z Hostouně z hlediska bilance dochovaných pramenů

Autor si ke zpracování vybral velice zajímavé téma, které i mne osobně mimořádně zaujalo, tím spíše, že jádro události skutečně dosud nebylo dostatečně osvětleno. Podnětem se mu staly obrazy z první poloviny 17. století, uložené na Státním hradu a zámku v Horšovském Týně, které člověka, který kolem nich takřka denně chodí, skutečně musejí provokovat ke zvědavosti. Název práce je ale zbytečně krkolomný a navíc silně zavádějící, Žáček totiž nerozebírá ani tak primární zdroje, jako sekundární literaturu – co třeba název „Reflexe (nebo Druhý život) hostouňské kauzy v literatuře a pramenech“? Cílem autorovy práce se stal rozbor jemu dostupných zmínek o oné kauze a takřka detektivní pátrání s pokusem odpovědět na otázku, kdy se vlastně tato událost odehrála, pokud vůbec. V úvahu připadají zvláště roky 1427 a 1504, pro ty však autor očividně netuší, do kterých archivů, resp. fondů by se měl obrátit. Mnohé zmiňované zdroje jsou totiž zcela irelevantní, jako kroniky sepsané ve druhé polovině 19. a během 20. století. Podobně mi není jasné, čeho chtěl autor dosáhnout provedeným způsobem průzkumu šlechtických pozůstalostí – co a jak chtěl nalézt? Když už, pak by v úvahu spíše připadaly archivy velkostatků, ale i jejich probádání by si vyžádalo nesmírné množství času. Bohužel, v práci naopak nenajdeme průzkum Archivu českého (AČ-edičně vydáno), Archivu pražského arcibiskupství (APA), barokních spisů (Balbín, Hammerschmidt aj.), městských knih a spisové registratury a kupodivu ani Schallerovy Topografie z konce 18. století, která o události hovoří značně podrobně a odkazuje vedle autorovi známému triptychu na dílo kněze Petra Perysteria, který žil v polovině 16. století

a o hostouňské kauze ve svém spise referoval. Jinak je Žáčkův výklad založen na studiu rozsáhlého množství literatury, ale na čtenáře působí dost chaoticky, zvláště svým strukturováním. V názvu rozebíraných prací by měli být uváděni autoři, členění by si v tomto případě zasloužilo i očíslování (1.1., 1.1.3., atp.), např. na s. 7 je nutné výrazněji oddělit od dosud napsaného další kapitoly coby rozbor knih zabývajících se židovskou problematikou obecně. Tu by ostatně bylo lepší „utopit“ v rámci nějakého stručného exkurzu, v provedeném podání odvádí od jádra sdělení a je spíš rušivá, notabene když zde autor skáče napříč staletími. Do koncepce práce příliš nezapadají ani dějiny Hostouně a už vůbec ne Horšovského Týna. V případě rozšíření práce v práci diplomovou bych doporučoval vytvořit jen dějiny židovského osídlení v Hostouni v rámci českých zemských specifik, ostatní vynechat. Nermalou Žáčkovou bolestí je opakování již sdělených faktů, pro příklad s. 16-17 (zopakována celá stať z Procházky) či hned vzápětí s. 18. (že Kordula byla manželkou Protivy, i jejich životní data). Velmi také kulhá stylistika – velké množství ukazovacích zájmen (tato, tento...srov. s. 5 nahoře nebo na s. 4 „ten otevřený dům“), časté opakování „také“ a jiných slovních obrátů, nevhodné výrazy (s. 5 – upozadřovány=míněno ušetřování; s. 7 - se dozvíme dějiny=se dozvíme o dějinách; s. 27-sepsání vestfálského míru=signování, vrcholem je pak s. 34 – strašně (fuj!) málo dochovaných...). Ani s gramatikou na tom ostatně není autor nejlépe (s. 3 – do dnes=dodnes; Hostouňská legenda=hostouňská; s. 5 – za to=zato; jí=ji; atd.). Zarazila mne rovněž některá tvrzení – např. na s. 21, že se Plachý údajně (proč údajně?) proslavil sepsáním plzeňských pamětí či na s. 22 slova o úspěchu v případě doložení pramenné existence Korduly a Protivy Černínových. Co to je za úspěch, někdo snad zpochybňoval, že žili? K drobným výtkám bych ještě připojil absenci obrazové přílohy ve vázané verzi bakalářské práce. Závěrem je ale nutno říci, že přes uvedené nedostatky zaslouží práce pochvalu, zvláště výběr neotřelého tématu a poměrně náročné (byť zatím nedotažené) studium literatury a pramenů. Pokud bude autor dílo lépe strukturovat, vyvaruje se

jazykových pochybení a marginálií, je na velmi dobré cestě vytvořit skutečně pozoruhodnou práci diplomovou a snad i studii, která by mohla nalézt dobré uplatnění v minimálně regionálním odborném periodiku.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji s výhradami jako ještě velmi dobrou.

V Teplicích 10. srpna 2013

Jan Kilián